

جزئیات برنامه در کمیته برنامه‌ریزی از جامعه درگیر نظرخواهی به عمل آمد و در مورد دوم برای تهیه ریز مواد دروس از ۴۷ نفر از استادان متخصص و پیش‌کسوت با ارسال ۱۱۰ نامه رسمی نیز دعوت و نظرخواهی شد.

هم‌چنین اعضای کمیته همواره از هم‌فکری، اظهار نظرات و انتقادات همکاران محترم استقبال کرده و در کلیه مواردی که از ایشان جهت شرکت در جلسات نقد و بررسی نیز دعوت به عمل آمده باشد، با احساس مسئولیت مشارکت فعال به عمل آورده و بازخورد مربوطه را نیز در دستور کار کمیته مورد بررسی قرار داده‌اند. در نهایت جهت هماهنگی و دریافت بهتر و دقیق‌تر نظرات و انتقادات مربوطه، پیشنهاد می‌شود که این مهم از طریق انجمن‌های علمی ریاضی و آمار ایران صورت پذیرد تا بتوان در عین ایجاد ارتباط نزدیک‌تر و دقیق‌تر، مباحث مربوطه را بهتر و کارشناسانه‌تر مورد نقد و بررسی قرار داد.

۲. ضمن تشکر مجدد از تأیید دیدگاه‌های کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی مبنی بر نیاز فعالیت دانشکده‌ها و گروه‌های مجری با آزادی عمل و به دور از تمرکزگرایی و صرفاً بر اساس توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی خود، که یکی از اهداف اصلی برنامه بوده است، موارد زیر قابل تأمل هستند:

الف) مفهوم گرایش در برنامه‌ریزی آموزشی (در چارچوب نظام فعلی آموزش عالی کشور) با مفهوم کهاد که در برنامه کارشناسی علوم ریاضی دیده شده است بسیار متفاوت است. لازم است به این نکته تأکید شود که گرایش در زمان پذیرش دانشجو تعیین شده، نیاز به برنامه مصوب مستقل داشته و در سیستم آزمون سراسری نیز نیاز به تعیین ظرفیت مشخص دارد و حال آن‌که کهاد در مراحل انتهایی تحصیل دانشجو با دانش و شناخت بهتر توسط وی انتخاب شده و می‌تواند به صورت پویا با صلاحدید دانشگاه مجری ایجاد یا حذف شود.

ب) انتخاب کهاد در برنامه کارشناسی علوم ریاضی توسط دانشجو به هیچ وجه اجباری نیست و این برنامه حتی بدون وجود کهاد توسط دانشگاه مجری قابل تنظیم و اجرا است. (لطفاً بخش‌های ۳-۳ و ۲-۴ برنامه را ببینید)

ج) مدیریت اجرا و چگونگی ارائه دروس و هدایت دانشجویان قطعاً با گروه‌های مجری است و اساساً از دیدگاه کمیته نباید تحت تأثیر عوامل خارجی و غیر علمی قرار گیرد؛ لذا به غیر از برخی از دروسی که به لحاظ تضمین حداقل کیفیت و هم‌چنین هماهنگی در آزمون‌های سراسری به صورت اجباری تعیین شده‌اند، قاعداً چگونگی اخذ مابقی دروس باید در چارچوب اختیارات واگذار شده در برنامه و مقررات جاری

در خبرنامه شماره پیاپی ۱۳۵ در ستون نامه‌های رسیده متن نامه ارسالی تعدادی از ریاضی‌دانان کشور در دانشگاه‌های مختلف به مدیر کل محترم پشتیبانی و حمایت آموزش عالی درج گردید که در این نامه در مورد برنامه جدید دوره کارشناسی ریاضیات و کاربردها و ایجاد مشکلاتی که برای دانشجویان و گروه‌های آموزش ریاضی در دانشگاه‌های کشور ایجاد کرده بود درج گردید. از آن‌جا که رونوشتی از این نامه برای آقای دکتر احمد پارسیان سرپرست محترم کمیته برنامه‌ریزی ریاضی وزارت علوم ارسال گردید. لذا در این شماره پاسخ ارسالی از سوی آقای دکتر احمد پارسیان درج گردیده است.

همکاران محترم آقایان دکتر محمدعلی دهقان و دکتر محسن محمدزاده رؤسای محترم انجمن‌های ریاضی و آمار ایران

با سلام، از آن‌جا که نامه پیوست با ذکر نام تعدادی از همکاران و اعضای جامعه علوم ریاضی ایران و از طریق مدیر کل محترم دفتر برنامه‌ریزی و پشتیبانی وزارت علوم تحقیقات و فناوری به این کمیته واصل شده، با تشکر از اظهار نظر، دلسوزی و اظهار لطف این عزیزان، ذیلاً برخی نکات جهت اطلاع جامعه علوم ریاضی کشور به عرض می‌رسند.

۱. ضمن تشکر از تأیید این همکاران محترم که از طرف جامعه علوم ریاضی کشور کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی را مورد لطف و عنایت خود قرار داده‌اند، به اطلاع می‌رساند که تا این تاریخ کلیه نظرات واصله شده به این کمیته به دقت مورد بررسی قرار گرفته و در صورت لزوم اقدامات مربوطه نیز صورت پذیرفته است. ضمناً صرفاً جهت اطلاع به استحضار می‌رساند که در روند تهیه برنامه که بر اساس صورت‌جلسات کمیته برنامه‌ریزی از دی‌ماه ۱۳۸۶ شروع شده است، حداقل در دو مورد نیز به صورت عمومی نظرخواهی به عمل آمده که در مورد اول با دعوت حضوری از نمایندگان گروه‌های مجری در کل کشور در تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۲ قبل از تصویب

می‌توانند مستقلاً با توجه به نیازها و توانمندی‌های خود برنامه کارشناسی خود را در چارچوب ارائه شده تنظیم و جهت تصویب و اخذ مجوز اجرا به وزارت عتف ارسال نمایند.

۳. سه واحدی بودن دروس بر مبنای مقررات و مصوبات جاری شورای عالی برنامه‌ریزی است و تصمیم‌گیری در مورد چهار واحدی شدن دروس برنامه در حدود اختیارات کمیته برنامه‌ریزی نبوده و نمی‌تواند در دستور کار این کمیته قرار گیرد.

۴. بررسی سطح کیفی دانشجویان ورودی به رشته‌های علوم ریاضی و عوامل مؤثر بر آن مسئله مهمی است که دارای جوانب مختلف اجتماعی، اقتصادی و علمی است و می‌تواند به صورت تخصصی و کارشناسی با همکاری انجمن‌های علمی ریاضی و آمار ایران مورد بررسی قرار گیرد. به هر حال به نظر می‌رسد که این‌گونه تحولات اجتماعی اساساً در طولانی مدت و بر اساس تجارب گذشته، سوابق ذهنی و حافظه تاریخی از تجارب عینی در جامعه اتفاق می‌افتند و عوامل مؤثر اساساً باید با نظرخواهی از جامعه مورد نظر جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گیرند.

۵. تاکنون اعضای کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی در تعدادی از جلسات مرتبط که توسط انجمن ریاضی ایران تنظیم و اجرا شده‌اند شرکت کرده‌اند. علی‌رغم این‌که از نظر این کمیته برگزاری جلسات هم‌اندیشی و هماهنگی قطعاً مثبت تلقی شده و باید ادامه داشته باشند، لازم به ذکر است که متأسفانه به دلیل عدم تنظیم دقیق دستور جلسات که بعضاً با مدیریت نامناسب جلسه نیز همراه می‌شود این جلسات با اتلاف وقت بسیاری از شرکت‌کنندگان همراه بوده و از نتیجه‌گیری بهینه و مؤثری برخوردار نیستند.

اعضای کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی بر این باورند که چنانچه انجمن‌های ریاضی و آمار ایران با ایجاد هماهنگی در سطح جامعه علوم ریاضی کشور بتواند در راستای پیشبرد علوم ریاضی همت عمومی استادان مربوطه را فارغ از مسائل صنفی راهبری کنند، با تکیه بر نظرات و پیشنهادات همکاران دلسوزی که اعتلای علوم ریاضی در کشور را مدنظر دارند، قطعاً می‌توان به اهداف عالی مورد نظر دست یافته و وضعیت علوم ریاضی را نیز در جامعه علمی کشور عزیزمان ارتقاء بخشید.

احمد پارسیان

کمیته برنامه‌ریزی علوم ریاضی

وزارت عتف، با هدایت گروه‌های مجری و با پرهیز از هرگونه تمرکزگرایی و تأکید بر نیازها و اهداف و توانمندی‌های گروه مجری صورت پذیرد. در برنامه آمده است:

۲ - ۱ - ۱. چارچوب برنامه باید دارای یک ساختار کلی از پیش تعیین شده که در آن فقط حداقل‌های لازم تثبیت شده باشند، باشد و تعیین مابقی جزئیات باید در اختیار مجری قرار گیرد.

د) عناوینی که در بند ۵ نامه مطرح شده‌اند (نظیر ریاضیات مالی و ریاضیات زیستی) اساساً اشاره به دوره‌هایی دارند که در مقطع کارشناسی ارشد (تحصیلات تکمیلی) مطرح هستند و اجرا می‌شوند و به نظر نمی‌رسد که در مقطع کارشناسی قابل ثبت به عنوان برنامه آموزشی مستقل باشند. گرچه کماکان امکان تعریف کهد یا بسته دروس انتخابی مربوطه در صورت تمایل گروه‌های مجری در چارچوب مقررات برنامه و وزارت عتف وجود دارد. در برنامه آمده است:

۲ - ۴ - ۵. دانشگاه‌هایی که دارای هیأت ممیزه هستند موظفند مطابق مقررات این برنامه و مقررات جاری دانشگاه بخش‌هایی از برنامه را که باید با توجه به اختیارات دانشگاه، دانشکده و گروه تعیین گردند، نهایی و پس از اعلام کل برنامه و مقررات مربوطه به دانشجویان نسبت به اجرای آن اقدام نمایند. بالاخص تعیین و اعلام عمومی جداول و سرفصل‌های دروس انتخابی مشترک پایه، دروس انتخابی هسته و دروس اختیاری و کهدهای موجود الزامی است. دانشگاه‌هایی که دارای هیأت ممیزه نیستند می‌توانند در چارچوب مقررات این برنامه به فعالیت خود ادامه دهند، هر چند هجده واحد از بخش اول جدول ۱۰ (اختیاری/کهد) در این دانشگاه‌ها باید از دروس جداول ۱۱، ۱۲ و ۱۳ اختیار شوند. هم‌چنین این دانشگاه‌ها می‌توانند مطابق آیین‌نامه واگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاه‌ها، برنامه یکی از دانشگاه‌های دارای هیأت ممیزه را انتخاب و آنرا اجرا نمایند. در این صورت دانشگاه مجری مؤظف است کل برنامه دانشگاه مادر را به صورت یک‌جا انتخاب و اجرا نماید و ترکیب برنامه‌های مختلف از چند دانشگاه و یا انتخاب بخش‌هایی از برنامه‌های دانشگاه‌های دارای هیأت ممیزه برای اجرا در دانشگاه‌های بدون هیأت ممیزه به هیچ وجه مجاز نیست.

بدیهی است دانشگاه‌های بدون هیأت ممیزه مانند گذشته

مصاحبه

مصاحبه با آقای دکتر احمد صفاپور سر دبیر مجله فرهنگ و اندیشه ریاضی

• لطفا خودتان را معرفی کنید.

احمد صفاپور هستم. عضو هیأت علمی گروه ریاضی دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان. تحصیلاتم را در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب در دانشگاه‌های شیراز، شهید باهنر کرمان و فردوسی مشهد به انجام رسانده‌ام. شاخه تخصصی‌ام آنالیز هارمونیک و علاقت پژوهشی‌ام در زمینه نظریه قاب‌ها و موجک‌هاست.

• در مورد نحوه‌ی انتخاب اعضای هیأت تحریریه و سر دبیر نشریه قدری توضیح دهید.

بر اساس آیین‌نامه‌ی فرهنگ و اندیشه ریاضی، اعضای هیأت تحریریه از بین داوطلبان و براساس شرح حال علمی آن‌ها برای یک دوره سه ساله توسط شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران انتخاب می‌شوند. انتخاب مجدد افراد برای یک دوره دیگر نیز بلامانع است. ضمن این‌که ترکیب اعضای هیأت تحریریه در هر دوره باید ترکیبی از اعضای قدیمی و جدید باشد به این صورت که حداقل ۳ و حداکثر ۵ نفر از اعضای تحریریه دوره قبل باید در تحریریه دوره بعد حضور داشته باشند. پس از پیشنهاد اعضای هیأت تحریریه دوره قبل و بررسی شورای اجرایی در نهایت آقایان: دکتر عین‌اله پاشا، دکتر ابوالفضل رفیع‌پور، دکتر رشید زارع‌نهنندی، دکتر احمد صفاپور، دکتر سیدقهرمان طاهریان، دکتر عبدالعزیز عبداللهی، دکتر احسان ممتحن، دکتر بهنام هاشمی و خانم دکتر شیوا زمانی به عنوان اعضای هیأت تحریریه دوره مهرماه ۹۲ - مهرماه ۹۵ انتخاب شدند. خود من بار اول در سال ۱۳۸۹ به عنوان یکی از اعضای هیأت تحریریه برای دوره ۹۲ - ۸۹ انتخاب شدم. با توجه به توضیحات بالا، من یکی از افرادی از هیأت تحریریه دوره قبل بودم که عضویتم برای این دوره (۱۳۹۵ - ۱۳۹۲) نیز تمدید شد. انتخاب سر دبیر این دوره، با رأی گیری بین اعضای هیأت تحریریه و به صورت دو مرحله‌ای انجام شد، به این صورت که ابتدا اعضای هیأت تحریریه هر کدام دو نفر را که برای این مسئولیت مناسب می‌دانستند معرفی کردند. بعد بین دو نفر اول و دوم رأی گیری شد که نظر لطف دوستان شامل حال من شد و این مسئولیت ارزشمند را به اینجانب محول کردند.

همکار ارجمند جناب آقای دکتر عبدالرحیم نوه‌براهیم مدیر کل محترم دفتر برنامه‌ریزی و پشتیبانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

با سلام، احتراماً به اطلاع می‌رساند که آیین‌نامه‌ی اجرایی آزمون اولیه سطح عمومی داوطلبین ورود به مقطع دکتری رشته‌های علوم ریاضی، که به آزمون GRE معروف است، جهت نظرخواهی به تمام گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها در تیرماه ۱۳۹۲ ارسال گردید. خوشبختانه برخی از دانشگاه‌ها آیین‌نامه را دقیقاً مورد بررسی قرار داده و پیشنهادهایی را به انجمن ریاضی ایران ارائه نموده‌اند.

پس از بحث و تبادل نظر در شورای اجرایی انجمن، پیشنهادهای ذیل از طرف انجمن ریاضی ایران خدمت جنابعالی تقدیم می‌گردد. امید است که در تدوین نسخه نهایی آیین‌نامه این نکات مدنظر قرار گیرد.

۱. در کارنامه داوطلب نمره هر درس آزمون درج گردد.

۲. نتایج آزمون زودتر اعلام شود تا دانشگاه‌ها فرصت بیشتری برای برگزاری آزمون‌های تخصصی و مصاحبه علمی داشته باشند و پس از اعلام نتایج از طرف دانشگاه‌ها، سازمان سنجش حدود یک ماه زودتر از شروع نیم‌سال تحصیلی نتایج نهایی را اعلام نماید.

۳. دانشگاه‌ها مجازند از طریق آزمون کتبی، مصاحبه علمی و بررسی سوابق تحصیلی، به هر طریقی که خود صلاح می‌دانند ارزشیابی‌های لازم را انجام دهند ولی نمره داوطلب را باید حداکثر تا ۱۵ تیرماه (۱۵ آذرماه) هر سال به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام نمایند.

۴. سازمان سنجش آموزش کشور خارج از فهرست اسامی داوطلبان قبول شده هر دانشگاه (که ممکن است دو تا سه برابر ظرفیت اعلام شده باشد) هیچ داوطلب دیگری را به عنوان پذیرفته شده آن دانشگاه معرفی نکند.

۵. سازمان سنجش آموزش کشور نتایج نهایی را حداکثر تا اول شهریورماه (پانزدهم دی‌ماه) هر سال به دانشگاه‌ها اعلام نماید تا دانشگاه‌ها بتوانند به موقع برنامه‌ریزی لازم را برای دایر کردن دروس دوره دکتری انجام دهند.

بنابر اطلاع واصله قرار است درس‌های ریاضی عمومی، معادلات دیفرانسیل و مبنای کامپیوتر و برنامه‌سازی از مواد آزمون عمومی حذف گردد. با توجه به دلایل ارائه شده، انجمن ریاضی نیز با این تصمیم موافق است.

محمدعلی دهقان

رئیس انجمن ریاضی ایران